

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

VIII. De officio Legati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

re obtinebunt, si in Italia intra tres menses...
corum praefatorum, ac loca eorum sicut ipso iure devota
luta & incorporata sunt & esse censentur, omnibus dis
gnitibus, & quomodolibet obtentis beneficiis, priuati
existant, neque ad civitates & loca praefata ullo unquam
tempore remitti possint, & si aliquando eos reintegrari
contigerit, nihilominus in eis remaneant, illisque bono
rum & dignitatum potius perpetuo claudantur. Ro. 9.
Cal. April. 1566.

SIXTUS V. Huiusmodi...
Bona immobilium Gallicana Ecclesia alienatio permittitur
in futurum illis ad extirpandas haereses...

Omni charissimus in Christo filius noster Henricus
Francorum Rex Christianissimus suis literis & nun
tiis nobis significaverit, se iam omnes propemodum mo
dos tentasse reducendi haereticos, qui iam aliquam par
tem regni sui infecerant, in viam veram & Catholicam,
ac tot retroactis seculis in illo regno unitatem, magna
cum pietatis laude, & ipsius regni tranquillitate, nec ta
men quicquam proficere potuisse, volens satisfacere
debito suo erga Deum omnipotentem, per quem Reges
regnant, paci etiam & quieti Regni sui consulere cupi
ens; scriptum est enim: Omne Regnum nisi destruxerit, de
solutur. conscientiam etiam securitatem, & animam suam sa
lutem, quam nullam resesse periculosam, pro proficere intendens,
quando alia via non licuit, ad arma succurrendum du
xit, quo hanc pestem ex suo regno eiecisset, & elimina
ret, eodem etiam tempore non solum, conseruationi
Ecclesiarum ac personarum eorum, quae ab his hae
reticis detinuerunt, & impedit tractantur, diligenter intende
ret: cum alioqui de his omnibus rationem Deo reddi
turus, diuini iudicii ultionem merito reformidare cogi
taret, si remissa ac negligenter negotiorum Dei ac reli
gionis, Ecclesiarum etiam & bonorum occupatorum
regretaret. Quare cum iam arma sumpsisset, hoc sancto
proposito constantissime obfirmatus, iustum esse duxit,
ut Clerus etiam Galliae partem oneris sustineret, quod et
iam ipsidem Francie Clerus legitime congregatus, ne
cessarium iudicavit istis bellorum tempestatibus Regi
succurrendum esse, etiam per alienationem bonorum
immobilium; Nobis itaque supplicari fecit, ut dicto
Clero facultatem vendendi bona mobilia vel immobi
lia, usque ad valorem centum millium scutorum in re
ditibus annuis concederemus: Nos considerantes,
quod si bellum hoc cum exitum habuerit, quem & opta
mus, & aspirante regis conatibus diuina clementia fir
miter speramus, Ecclesiasticus ordo non solum conser
uabit quae nunc possidet, sed recuperabit iam ab hae
reticis occupata, quorum non parua summa est, postularis
regis libenter annuimus, ita tamen ut hic ordo seruetur,
in praesens quinquaginta tantum millia alienentur: quae
summa ut quam minimo Ecclesiarum detrimento effi
ciatur, & fideliter atque utiliter in usum designatum
erogetur.

TITULUS VIII.
DE OFFICIO LEGATI.

Leo X. In concilio Lateranensi.

Legati visitare teneantur in locis ad quae deputantur.

Nullis Cardinalibus provinciae ac civitates lega
tionis titulo obtinentes eas per locum tenentes
aut officiales quoscumque administrare liceat,
sed personaliter ipsi pro maiori parte temporis adesse ac
que eas omni vigilantia regere & gubernare teneantur:
& qui nunc titulum legationis obtinent, aut pro tempo

re obtinebunt, si in Italia intra tres menses...
liam quinque, à die praesentis publicationis ad quinque
vincias ire, ac maiorem tempore praesentis ad quinque
neantur: nisi de nostro & successorum nostrorum bene
dato pro aliquibus gravibus negotiis, quibus causa
ria retineantur, vel ad alia loca, pro necessitate publi
cat, mittantur: & tunc in dictis provinciis ac civitatibus
vicelegatos, auditores, locum tenentes, ceterosque
suos officiales cum debitis provisionibus ac facultatibus
beant. Qui praemissa omnia & singula non observant
emolumentis quibuscumque legationis curae, nec
quidem propter hoc antiquis societas & iustitiam
erunt, ut opportuna legationum praesentia populi
salutaria, non ut ipsi laborum & curarum pondus
tes, lucro tantum, suaeque legationis titulum
Rom. 2. Non. Maii. 1517.

TITULUS IX.
DE INSULIS NOVI ORBIS

Alexander VI.

Ad praeparandam fidem Christianam in his partibus...

Ad praeparandam fidem Christianam...

CAP. I.

Alexander Episcopus servus servorum Dei...
dinando Regi, & Isabelle Reginae Castellae,
Aragonum, Siciliae, & Granatae, &c.
bus, salutem & Apostolicam benedictionem. Quia
etera divinae majestatis beneficia operum, huius
stri desiderabilia, illud profecto portum, eadem
fides Catholica & Christiana religio, nostra
temporibus existeret, ac ubilibet amplexum
animarumque salus procuraret, ac robustius
deprimantur, & ad fidem ipsam redirent. Prolu
ad hanc facram Petri sedem cum non foret, & con
(meritis licet imparibus) evelli fecerim, appropin
tes votantquam veros Catholicos Reges de his
quales semper fuisse novimus, & à rebus istis
toti penè iam orbi nostrissima demerent, ad danda
optare, sed omni contentis, studio & diligentia
boribus, nullis impensis, nullisque periculis
etiam proprium sanguinem effundendo eductis, ac
manem animarum vestrum, omnipotens coelus ad hanc
didum dedicasse, quemadmodum recuperatis regni
Granatae & tyrannide Sarraconorum hodie annis
bus per vos, cum tanta Divinae nominis gloria, hanc
fiatur, digne ducimur non immerito de adhibenda
vobis etiam sponte & favorabiliter concedere, prout
hujusmodi sanctum & laudabile ab immemore
ptam propositum Indies serventur, & ad hanc
honorem & imperii Christiani propositum
valeatis. Sane & accepimus quod vos didum
posueratis aliquas insulas & terras firmas, quibus
incognitas, ac per alios hactenus non reperi
& invenire, ut illarum incolae & habitatores
dum Redemptorem nostrum, & fidem Catholicam
tendum reduceretis, hactenus in expugnabilem
peratione ipsius regni Granatae, plurimum bonorum
iustumodi sanctum & laudabile propositum vestrum
ptatum finem perdurare, negotiis illis, sed vestra
Domino placuit, regno praedicto recuperari, vestrum
desiderium adimplere vestrum, & electum filium

Constituit ad Hispaniam ab his diebus...
lia & Castellae, &c. huiusmodi...
Est autem Ferdinandus hic V. Aragonum Rex, &c.
phonsi Vapostolici frater, Carolus V. & Ferdinandus
Dux in uxorem duca Isabella Castellae Regina, mater
junctis, & Antonia mater, post Ferdinandum...

